

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De benedictionibus beatæ Mariæ, & de nostra captiuitate. Sermo III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

subinde in matrem altissimi, cum pro tui laude, & pro tanta gratia etiam veneratione erubisses, confensisti quidem: nihil tamen inde elata, nec ab humilitate deflectens priori, in ancillam te obtulisti: quam etiam tandem gestans Deum in utero, non tam nominasti quam exhibuisti, seruiens cognatae tuae mensibus tribus, Merito igitur respexit Deus humilitatem huius ancillae suae, recordatus suae misericordiae. Quam nobis per orationes tuas dulcissima Virgo concedat Iesus Christus filius tuus Dominus noster in aeternum benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De benedictionibus beatae Mariae, & de nostra captivitate.

Sermo III.

Benedixisti Domine terram tuam, auertisti captiuitatem Iacob. Psa. LXXXIV. Die hunc charissimi fratres facit nobis venerabile & Dei incarnatio & Christi passio, & nostri ab aeterna morte redemptio. His namque & alijs multis preclaris haec dies celebrior facta est. Terram hanc charissimi fratres, quae singulariter Domini terra dicitur, cum ait: *Benedixisti Domine terram tuam*, non aliam intelligimus quam beatissimam virginem Dei matrem Mariam, quae ex virginitate cum esset sterilis, ut integritate manente fieret fecunda, non aliter atque Domini benedictione culta est, ut germinaret Saluator, haud secus, quam seruatione cordis atque voluntatis consensu aperta est. Itaque *benedixisti Domine terram tuam*, quae concepit sine tactu fecunda, sine femine paritura. Benedixisti, obumbrasti, implesti. *Et terra iam nostra dabit fructum suum*. Eadem est terra haec quae est & tua & nostra: Tua, quia te fructum suum singularem, benedictum, preciosum & genuit & aluit. Nostra vero, quia fructum suum, hoc est, te nobis in salutem & in utilitatem nostram donauit. Siquidem nobis es natus, nobis es datus ex intacta virgine. Et hoc iure ipsa etiam terra est nostra, quippe quae te nobis genuit. *Benedixisti Domine terram tuam*. Ut occasio iuuenibus nostris fratribus detur deuotionis aut exercitij alicuius spiritualis, atque dicentibus angelicam salutationem ad haec verba, *Benedicta tu in mulieribus*, pium aliquid in mentem veniat, dicamus quomodo beatissimam virginem Mariam Dominus benedixerit. Sunt autem benedictiones haec praeminentiae quaedam singulares. Benedixit igitur Mariam Dominus primo in sua aeterna praedestinatione, quia elegit eam, non modo ut ipsa salutem consequeretur, sed per quam totum quoque mundum patri reconciliaret: Cuius dulcedine peccatores attraheret, cuius pietate interueniente desperatis innumeris fiduciam, afflictis consolationem, captiuis liberationem, perditis, salutem omnibus denique afflictis atque egentibus gratiam & consolationem praestaret. Benedixit eam in conceptione, quia singulari gratiae dono praecunctis mortalibus ab omni eam peccato praeseruauit. Benedixit eam in sanctitatis excellentia, quia non modo hominibus, verum etiam angelis excellentia sanctitatis fecit praestantior, implens eam omnigena gratiarum ac virtutum plenitudine: tanta videlicet, quanta creatura posset vlla suscipere. Nam cum (teste D. Hieron.) ceteris per partes gratia data sit sanctitatis, Mariae totam se infudit gratiae plenitudo. Benedixit eam in nati-

Luc. 1.

Esaia 45.

Psal 84.

Esaia 9.

Benedictiones Mariae multiplices.

Hieron.

Bbb uitate,

uitate, cum nobilissimo eam genere utpote patriarchali, prophético, regio ac sacerdotali illustravit: parentibusque castis ac sanctis (quibus propter sterilitatis opprobrium abstulerat) donauit. Benedixit eam in eius conuersatione. Nam corporis venustate, morum elegantia, & quicquid decoris aut gratiae quod humanis solet oculis esse acceptum, omni videlicet pulchritudine & donorum varietate singulariter ornauit. Benedixit eam in praesentatione quia virginitatis propositum ac votum, hominibus illaudatum, mundo incognitum, ad innumerabilem salutem animarum, in Angelica conuersionis exordium, ad monasticae vitae institutum, in sanctorum omnium profectum, qui ipsius erant imitaturi exemplum, eidem inspirauit. Benedixit eam in angelica annuntiatione. Siquidem virginitati eius fecunditatem addidit, in eius utero & de eius carne corpus sibi assumpsit, ipsam ut Dei esset mater (quod excellentissimae est dignitatis & quanta sub Deo non posset esse maior) fecit. Benedixit in praegnatam, quia mensibus nouem eius in utero se continuit, sine grauiamine & molestia hanc tumescente utero seruaui: confectionibus praeterea ineffabilibus tam corpus quam animam eius fecit. Benedixit in partu, quandoquidem carnis integritatem nascens eidem non abstulit, parienti dolorem nullum intulit. Benedixit eam in sua passione. Ipsam namque ut nostrae redemptionis sociam & cooperatricem sibi in cruce pendenti a stare voluit, internis animi doloribus cunctis martyribus praestantior fecit, typum Ecclesiae eidem indidit, matrem omnium filiorum adoptionis eam constituit, & in morte sua solam eam fide iucolumi acque incuncta constantem tenuit.

Benedixit ipsam in sua resurrectione, quia primo omnium eidem gloriosus apparuit, tristitiam depulit, maioribusque ac suauioribus gaudijs repleuit. Benedixit eam in sua ascensione, quando carnem ipsius pignus ueritatis, hoc est, corpus suum (cui illa dicere poterat: *Hae caro de carne mea*) uideretur: bunt eidem honorari, & super caelos caelorum exaltari. Benedixit eam in Spiritus sancti missione. Nam super Apostolorum praedicatione, super mundi conuersione, super Ecclesiae propagatione, in gentium quoque uocatione (cuius figuram iam olim in Magorum intellexerat aduentu) atque in donorum Dei uberrima in credentes super effusione hanc (ut erat charitate peritissimam) incredibili spiritus exultatione repleuit. Benedixit eam in ipsius dormitione, quandoquidem in egressu animae a corpore requiem potius quam mortem eidem donauit. Quippe quam a dolore fecit liberam, a timore securam, amore ebriam & beatitudine plenam. Benedixit eam in assumptione, quia corpori eius incorruptionem praestitit, resurrectionem praerogauit, & ipsam in utroque in caelum assumptam glorificauit. Benedixit eam in coronatione. Siquidem in caelo omnibus superiores constituens, ad dextram suam hanc collocauit, modo post se honorabilissimam, amabilissimam, uelut huiusmodi constituit, & gratiam consolandi, exorandi que copiam pro omnibus eidem donauit.

Benedixisti igitur Domine terram tuam, auertisti captiuitatem Iacob. Acedo et uberanter *benedixisti Domine terram tuam.* ut benedictio eius ad nos quoque pertingeret. *Auertisti captiuitatem Iacob:* Captiuitatem dico magnam hanc & duram generalemque humani generis, quando ante Christi passionem uero

Luc. 1.

Ioan. 19.

Gen. 2.

Mat. 2.

Psal. 84.

poterat diaboli euadere tyrannidem, quandoquidem & iusti & impij illius captiuitate (licet conditione valde impari) tenebantur omnes. Perfeuerauerat autem hæc captiuitas à mundi initio supra annorum quinque milia, quando nemo erat interea qui non captiuus ab ingressu regni cælestis prohiberetur, donec nos sua passione Christus, imò genus nostrum vniuersum ab hac captiuitate liberauit. Habebat namque diabolus (vt Bonauentura dicit) ante Christi passionem duplicem manum, videlicet impellentem & attrahentem. Manu attrahente quemlibet sanctum detrahebat ad lymbum. Hanc ei Christus in sua passione amputauit penitus. Manu impellente præcipitabat diabolus homines per fallaciam & violentiam in peccatum, ad eò vt pauci tunc essent valde qui eidem resisterent. Hanc eius manum Christus non omninò amputauit, sed debilitauit: dum in eis per inspirationem lumine veritatis, & extra per eruditionem humanam atque scripturæ eius nobis fallaciam manifestauit, ac virtutem potiore in illum nobis tribuit: ad eò vt nisi volentibus non possit iam improbus dominari. Vnde quantum ad vtramque manum, benedictæ terræ benedictus fructus captiuam ab eodem, hoc est, à diabolo, duxit captiuitatem.

Remanet tamen in membris nostris quædam captiuitas adhuc alia, & quasi peccandi necessitas, qua concipimur & nascimur, fomes peccati. Hanc Apost. legē peccati nominās, *Video, inquit, aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mentis meæ, & captiuante me in lege peccati, quæ est in membris meis. Non enim quod volo omnī hoc facio, sed quod nolo malum hoc ago. Consentio enim legi Dei secundum interiorem hominem. Nam velle quidem adiacet mihi, perficere autem bonum non inuenio.* Hanc legem, hanc captiuitatem peccando nos ipsi quoque improbiore efficiamus, & iugo paterno sub quo nati sumus, iugum proprium malæ consuetudinis addidimus. Inde in nobis tot vitia, tot passionēs, tot inordinatæ sunt in nobis affectiones. Sed auertat aliquando Deus etiam hanc captiuitatē. Quibus? Iacob, hoc est, pugnantis relictantibus.

Per assiduam namque pugnam, & per Christi gratiam, quandoque ad libertatem spiritus respirabimus, & reddemus legem hanc nos captiuantem infirmiorē, nō vt omninò non sit, sed ne regnet peccatum in nostro mortali corpore. Nam omninò non esse, non est præteritis vitæ, sed futuræ, quando nō solum auersa, sed penitus etiam soluta erit hæc captiuitas. Interim vero remtentibus auertit, id est, non imputat nobis Dominus hanc captiuitatem quasi captiuitatem. Idēd Paulus quoque se consolatur dicens: *Si autem quod nolo malum hoc ago, non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum: Igitur semper est reluciantum.* Circundamur enim: à foris hostibus multis, qui tamen omnes nihil possent nocere, nisi haberemus intra nos, qui illis conuiterent. Homo namque à seipso disidens, sibi ipsi est inimicus maxime omnium perniciosus. Experimur quotidie inter multos gemitus quanta sit persecutio nostri, quantum & à quot bellum indictum sit spiritui nostro, & quanta è regione contra hostes sit infirmitas & ignorantia nostra, quanta hostiū improbitas, importunitas & pertinacia. Egressi quidem sumus de Aegypto, libera facti sumus de manu Pharaonis, liberi facti sumus à seruitute eius, id est, à collectione palmarum, à constructione luti & laterum. Exiimus viam trium dierum in solitudinem, sed insequitur nos multitudo maxima

Captiuitas ante Christi passionem qualis fuerit.

Bonauent. Manus diaboli ante Christi passionem duplex quæ fuerit.

Captiuitas alia remanens in membris nostris quæ sit. Rom. 8. Lex peccati in membris nostris quæ sit.

Iacob quomodo quis mystice fiat. Rom. 6.

Rom. 7.

Exod. 11.

Exod. 8.

vitiorum, ad pristinam seruitutem, ad captiuitatem iterum reducere malentium. Cuius videlicet seruitutis quanta fuerit duritia, quanta imperitium improbitas modo clarius videmus elapsi, quam olim detenti.

Non est igitur ira auerfa captiuitas, vt à tergo non sequantur hostes, qui capere moliantur. Et quid dico à tergo, à fronte, à latere, & ab omni parte: vt dique circundamur hostibus, qui nos impugnant. Verùm si Iacob, id est, si pugnantes relictamur, cadent à latere nostro mille, & decem millia à dextris nostris: ad nos autem non appropinquabunt. Pugnans quidem eminus, vt rò repugnantes non expugnant. Et si dent interdum (vt in conflictu afflicti) vulnera quædam leuia, non tamen perimunt: atque adeò non lædunt, vt hostibus post pugnam futura sint etiam in gloriam. Nihil enim damnatum

Psal. 90.

Rom. 8.

1. Cor. 12.

Bernardus.
Virtus quo pacto perficiatur in infirmitate.

2. Cor. 18.

Psal. 43
Locus afflictionis quis sit.
Eccle. 1.
Ioan. 16.
Ioan. 15.
Ioan. 15.
Psal. 43.
Vmbra mortis quæ sit.

Rom. 7.

his, qui sunt in Christo Iesu. Et diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. Ab uno namque & misericordissimo Deo, bonis, hoc est, qui contendant for boni, etiam tentationes ipsæ dantur aut permittuntur in bonum, id est, in profectum. Testis est Paulus qui tentationi carnis leuari se postulans, non elatus à Domino, sed responsum est eadem: Sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate perficitur. Quod cum nonnulli de corporali intelligunt infirmitate, ceteri (vt diuus Bernardus) de spirituali: vtique sanè intelligunt. Siquid humiliant hominem bonæ voluntatis, & corporis afflictio, & animæ tentatio: imò vt plus dicam, spiritus agrotatio. Quid ni humilietur spiritus humanus, alioqui ad tumorem, ad sui extollentiam, ad præsumptionem & inanem confidentiam impensè vniuersum inclinatus, si sentiat toties renouatum propositum suum semper accedente tentatione, aut occasione peccandi se regerente labefactari? Quid ni humilietur, aut quid magni de se potest sentire homo, qui videt se non posse sibi sufficere ad leuia tentamenta sustinenda, vt immnis transeat à peccato? Itaque bonam mentem etiam peccata venialia humiliant, sed humilitate ipsa in maiorem profectum erigunt, vt virtus perficiatur in infirmitate.

Vtramque hanc humiliationem intellexit Dauid propheta, cum diceret: *Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, & cooperuit nos vmbra mortis.* Locus afflictionis mundum hunc dicere voluit, in quo secundum Ecclesiasten non est nisi vanitas & afflictio spiritus. De quo Christus quoque nos præmonuit: *In mundo (inquit) pressuram habebitis.* Itemque: *Si mundus vos odit, scitote quod prior me vobis odio habuit.* Et rursus: *Si me persecuti sunt, & vos persecuti erunt.* Itaque afflictiones corporis, pressuræ cordis, odia, contemptus & persecutiones quæ imponuntur à proximis, sunt quæ humiliant hominem & bonam mentem ad virtutem prouehunt. Sequitur: *Et cooperuit nos vmbra mortis.* Vmbra mortis vocat peccatum veniale, seu tentationem. Si enim lethale peccatum mors, veniale non absurdè vmbra mortis dicitur. Itaque tam peccata venialia quam tentationes, propterea quod vtrobique nostra nobis in dextera ostenditur, bonam voluntatem humiliant, quippe cum non possit pericere bona mens etiam quod vult bonum.

Verùm hæc non ignauis, sed super custodia sua vigilantibus atque per virtute pugnantibus loquor. Nunc (ne prolixo vos onerem sermone) regemur beatam Mariam, terram vtique promissionis, terram cui benedixit Do-

minis

minus, ut precibus suis ac meritis auertat aliquando à nobis captiuitatem omnem, impetretq; à fructu suo dulcissimo, ut remittat iniquitatem plebi suæ, populo acquisitionis, hæreditati suæ quam comparauit sibi hodie sanguine suo, singulariter tamen huic forti & funiculo suo, id est, huic congregationi, quam è cunctis penè nationibus & gentibus in hunc locum vocauit atque collegit, ut faceret sibi populum peculiarem atque acceptabilem imò & gregem ac portionem sibi singulariter electam. Operiat etiam omnia peccata eorum. Operiat, inquam, ne iustitia ipsius videat quod puniat, ne diabolus quo illudat, ne homo quo scandalizatus impingat. Porrò tunc operientur peccata nostra, quando illa deleuerit Dei misericordia, quando contriuerit penitentia, quando excusauerit sequens bona vita. Quæ omnia præstet nobis Dei filius, pro nobis hodie in utero Virginis incarnatus, in cruce mortuus, & nunc cum Patre & Spiritu sancto in cælis gloriosus, Amen.

Psal. 84.
Pet. 2.
Deut. 5.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De vera humilitate eiusq; conditionibus, unde agnoscitur.
Sermo IV.*

Respexit humilitatem ancilla sua. Lucæ I. Cunctis virtutibus plena erat Maria, de nulla tamen gloriatur, quam ita respexerit Dominus sicut de humilitate. Hæc est enim virtus, ad quam cætera confluunt virtutes, quæ exornantur & gratae fiunt tam Deo, quam hominibus, quæ denique ne exissentur aut marcescant, conseruantur omnes. Ipsa est vallis illa ad quam fluentia gratiarum decurrunt. Ipsa est vallium vna, quam utpote profundissimam implendam omnium virtutum varietate promittit Baptista Ioannes, dicens: *Omnis vallis implebitur.* Placuit haud dubium in Beata Maria Deo virginitas, placuit charitas, placuit patientia: solam tamen humilitatem diuinitus respectam Maria confiteretur. Hac etenim digna facta est, ut fieret mater Dei, hæc exaltata est ad eò, ut maior esse non possit, nisi ipsamet esset Deus. Siquidè summæ est dignitatis, quæ in creatura aliqua nõ potest inesse præstantior, esse matrem Dei.

Cant. 5.
Luc. 3.

Imitemur igitur fratres charissimi virginis ac matris Dei humilitatem, & ne corde nostro superbix tumor aut elatio suboriat, summopere vigilemus. Nihil enim ita nobis est necessarium (si ad virtutũ fastigia anhelamus, imò si vel in modico cupimus proficere) quam fundamentũ totius spiritualis ædificij humilitas. Proinde sciat sine fundamento se ædificare, quisquis non humilis pro virtutibus alijs sudat. Infidiatur religiosa menti superbia, & licet aperto Marte sapius repellatur, sub tegmine tamen virtutum palliata dum mentitur se non esse superbiam, sæpenumero quia admittitur, homini est in ruinam: facilius deprehenditur superbia illa, quæ ex donis externis nascitur, puta de voce, de veste, de venustate, de diuitijs, de nobilitate, & cæteris id genus bonis, propterea quod non liceat gloriari de huiusmodi omnibus. Dona enim sunt quæ non sanctificant, & bonis malisque sunt communia, nec utilitatem animæ adferre possunt maiorem, quam ut contemnantur. At ea, quæ intus in anima latet superbia, & de internis aut gratis aut

Humilitas
Marie quomodo sit
nobis imitanda.
Fundamentum spirituales ædificij quod sit.